

HOGYAN MARADHAT KREATÍV A SZELLEMI MUNKA?

SZABADOS ÁDÁM

A kreatív szellemi munka különbözik más munkáktól. Kreatív szellemi munka alatt olyan foglalatosságot értek, mint például a szobrászat, festés, írás, prédikálás, zeneszerzés, tervezés, vízióalkotás, elemzés, mely foglalatosság nem tudja olyan mértékben garantálni a munkavégzéshez szükséges alkotó erőt, mint a fizikai munka vagy mechanikusabb szellemi tevékenység esetében. Természetesen minden munkavégzésnél függünk az egészségünktől, frissességünktől, megszerzett tudástól, készségektől, és végső soron az Istentől kapott erőtől és kegyelemtől. A kreatív szellemi munka esetében azonban ez a függés sokkal nagyobb, hiszen a munkavégzés kezdetén a munka alakulása és végeredménye még kevésbé, vagy egyáltalán nem ismert az alkotó számára sem.

A kreatív szellemi munka egyik törvénye az, hogy nem lehet mindig aratni. Vetni, öntözni és türelmesen várakozni is kell. A kreativitás elapadásához, a szellemi munka kiüresedéséhez és mechanikussá válásához vezet, ha nem tartjuk tiszteletben ezt a törvényt. Aki kreatív szellemi munkát akar végezni, annak legalább annyit kell törődnie a feltöltődéssel, mint amennyit az alkotásra fordít. Az alkotáshoz szükség van ingerekre, hatásokra, benyomásokra, és szükség van csendre, alkotói ürességre is. A kreativitást megelőzi a megtermékenyülés, mely nem történhet meg ingereket befogadó üresség nélkül. A megtermékenyülést a munka szellemi alapanyaga, az arra való rácsodálkozás, annak szemlélése, és az Istentől kapott ajándékok és képességek sajátos kölcsönhatása idézi elő.

A szellemi munka esetében meg kell kétszerezni a ráfordított időt: maga az alkotás csak a végeredmény, a munka folyamata sokkal előbb kezdődik, és olyan formát is ölt, mely a szellemi munka törvényszerűségeit nem ismerő kívülről számára megvetendő semmittevésnek tűnik. [Livi Mocan](#) román szobrász órákig állt a házuk ajtajában, és figyelte a kerti növények szárát, hogy a formákat magába szívva, Isten előtt ünnepelve, a kanyarulatokkal, görbületekkel, életteli kidudorodásokkal és horpadásokkal, az ég felé törekvő lendülettel és a földbe szűrődő gyökerekkel egybeolvadva, összeölelkezve, majd azoktól eltávolodva, a formákat belülről átélve, majd újra kívülről szemlélve megszülessen a szívében és a kezei között az alkotás. Egy drámaíró mondta egyszer egyik készülő darabjáról, hogy a fejében már ott van, csak le kell írnia. Érzékeltette, hogy ez már gyerekjáték lesz, a munka nagy része láthatatlanul készült el: szemlélődés, üresség, megtermékenyülés és érlelés által.

A szellemi munka esetében ugyanúgy van kihordási idő, ahogy az emberi élet megszületése előtt. A jó prédikáció nem szombat este készül. Lehet, hogy a jegyzet az utolsó pillanatban áll össze, de az üzenetnek akkor már története van. Ha nincs története, a prédikáció súlytalan. Az ige hirdetés sajátos kreatív szellemi munka, de abban a tekintetben nem különbözik más alkotó szellemi munkától, hogy a prédikáció elmondása csak az utolsó fázis,

amit meg kell előznie a megtermékenyülés és kihordás folyamatának. Valódi alkotás nem születik megtermékenyítő üresség és terhes állapot nélkül. Kreatív szellemi munkát végzőktől ezért ne várjuk el, hogy folyamatosan termeljenek, mert abból csak vetélések sorozata lesz, élet születése nem.

Alkotó szellemi munkát végzők pontosan tudják, hogy miről beszélek. Elsősorban nem nekik írtam ezeket a sorokat, hanem azoknak, akik előtt ismeretlen az ilyen munka belső természete.